

KOŚCIÓŁ RZYMSKOKATOLICKI
KOŚCIÓŁ P.W. NAWIEDZENIA N.M.P. W SEROCZYNIE
UL. MIŃSKA 4 SEROCZYN SIEDLECKI 08 -116
OŁTARZ BOCZNY LEWY

OŁTARZ BOCZNY LEWY

STAN ZACHOWANIA

CEL ORAZ ZAŁOŻENIA PRAC KONSERWATORSKICH

WSTĘPNY PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

OŁTARZ BOCZNY

Drewno sosna ,lipa, snycerka, polichromie barwne, olejne dekoracja pozłotnicza złoto ,srebro w polerach i matach.

Rzeźba drewniana polichromowana pełnoplastyczna

Obrazy olejne na płótnie.

Czas powstania: 3 ćwierć XVIII w.

Autor: Warsztat lokalny

Wymiary: 545 x 380 x 84 cm.

Ołtarz drewniany architektoniczny jednoosiowy jednokondygnacyjny przyścienny z romboidalną ,zdobioną mensą . Retabulum zamknięte łukiem odcinkowym i ubogim gzymsem ujęte -wysuniętymi nieco ku przodowi pilastrami bez głowic, z gierowanym gzymsem. Pilastry dekorowane w górnej części, ujęte po bokach w górze i dole elementami dekoracyjnymi .Nastawa z owalnym obrazem ,zbliżona w kształcie do trójkątnego szczytu o bokach kształtowanych łukami wklęsłymi, zamknięty od góry wypukłym łukiem. Nastawa bogato dekorowana wolutami i obłokami. Struktura architektoniczna przemalowana ornamentami złożone, srebrzone podmalowywane na biało. We wnętrzu retabulum wyłożonej czerwonym materiałem XVIII wieczna pełnoplastyczna figura Chrystusa na krzyżu. W zwieńczeniu XVIII wieczny owalny obraz na płótnie o wymiarach 100 x60 cm przedstawiający św. Ignacego Lojolę.

Opis za białą kartą z 1970 autorstwa mgr K.Turskiej

TAN ZACHOWANIA

Stan zachowania:

Stan zachowania wymaga interwencji konserwatorskich. Konstrukcja ołtarza osłabiona, lokalnie rozeschnięta, rozklejona. Widoczne odkształcenia i lokalne przemieszczenia poszczególnych elementów konstrukcji i dekoracji snycerskich. Występują poprzeczne poziome szerokie szczeliny i szpary w miejscach odkształceń z ubytkami wtórnie założonych fleków. Złącza stolarskie częściowo rozczepione, co osłabia stabilność konstrukcji. Struktura drewna z drobnymi ubytkami, lokalnie osłabiona przez drewnojady /obecnie nie aktywne/. Powierzchnia poobijana lokalnie nienaturalnie wyblyszczona, zabrudzona, zakurzona z licznymi ubytkami warstw technologicznych. Widoczne są liczne ubytki i obicia malatur i dekoracji pozłotniczej profili i dekoracji snycerskiej. Czytelne przetarcia dekoracji pozłotniczej do warstw gruntów. Część partii wykończonych w technikach pozłotniczych lokalnie nienaturalnie zmatowiały i straciły naturalny połysk. Wybrane partie dekoracji pozłotniczej

pokryte lakierem pozłotniczym mocno przetartym. Wszystkie warstwy technologiczne /grunty, warstwy barwne, pozłota/ lokalnie odspojone od podłoża i rozwarstwione między sobą, mają tendencje do opadania. Zmiany te występują lokalnie na całej powierzchni. Obecny stan zachowania ołtarza jest wynikiem historii obiektu, poprzednich interwencji jak również eksploatacji i naturalnych procesów starzenia. Ołtarz poddany był lokalnym interwencjom w ograniczonym zakresie w miejscach najbardziej zniszczonych. Ołtarz kompletnie przemalowany i przezłożony. Pierwotne warstwy polichromii zachowane lokalnie pod przemalowaniami .

CEL ORAZ ZAŁOŻENIA PRAC KONSERWATORSKICH

Powstrzymanie procesu destrukcji zabytkowej materii dzieła .

Przywrócenie parametrów technicznych obiektu poprzez wzmocnienie i wymianę elementów konstrukcyjnych nie spełniających parametrów technicznych.

Przywrócenie walorów estetycznych i artystycznych obiektu. Polichromię ołtarza należy odtworzyć na podstawie zachowanych pierwotnych warstw przedstawionych komisyjnie w formie odkrywek pasmowych /stratygrafii / i projektu kolorystycznego.

Trwałe zabezpieczenie obiektu przed procesami destrukcji.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

1. Inwentaryzacja elementów ołtarza.
2. Dezynfekcja obiektu.
3. Wstępne oczyszczenie powierzchni z brudu, kurzu i pajęczyn.
4. Lokalne zabezpieczenie warstw technologicznych.
5. Demontaż ruchomych elementów dekoracji rzeźbiarskich i snycerskich.
6. Zespolenie warstw technologicznych wybranym środkiem wiążącym w miejscach osłabionej kohezji i adhezji warstw technologicznych.
7. Usunięcie wstępnych zabezpieczeń.
8. Oczyszczenie powierzchni z zanieczyszczeń organicznych brudu kurzu.
9. Wzmocnienie strukturalne warstw technologicznych warstwy gruntów do podłoża drewnianego- konstrukcyjnego.
10. Wprowadzenie środków grzybo, pleśniobójczych i owadobójczych.
11. Usunięcie wtórnych warstw interwencji i przemalowań i adaptacja jeśli spełniają parametry technologiczne ,artystyczne i estetyczne , metody chemiczne i mechaniczne
12. Uzupełnienia ubytków gruntów.

13. Rekonstrukcja uzupełnienie i scalenie dekoracji pozłotnicze przy użyciu kruszców szlachetnych w technikach historycznych z rozbiciem na polery i maty.
14. Uzupełnienie malatur w miejscu ubytków.
15. Oczyszczenie powierzchniowe luster z strony lica i odwrocja.
16. Montaż zdjętych elementów dekoracyjnych.
17. Zabezpieczenie końcowe powierzchni.

RZEŻBA

Rzeźba drewniana pełnoplastyczna polichromowana .o wymiarach 140 x 100 cm.

STAN ZACHOWANIA

Stan zachowania wymaga interwencji konserwatorskich. Struktura drewna z drobnymi ubytkami, lokalnie osłabiona przez drewnojady /obecnie nie aktywne/. Powierzchnia poobijana lokalnie nienaturalnie wyblyszczona, zabrudzona, zakurzona z licznymi ubytkami warstw technologicznych. Widoczne są liczne ubytki i obicia malatur i dekoracji pozłotniczej. Rzeźba przemalowana i przezłocona na całej powierzchni. Część partii wykończonych w technikach pozłotniczych lokalnie nienaturalnie zmatowiały i straciły naturalny połysk.

CEL ORAZ ZAŁOŻENIA PRAC KONSERWATORSKICH

Powstrzymanie procesu destrukcji zabytkowej materii dzieła .

Przywrócenie parametrów technicznych obiektu.

Przywrócenie walorów estetycznych i artystycznych obiektu.

Trwałe zabezpieczenie obiektu przed procesami destrukcji.

WSTEPNY PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

1. Konsolidacja warstw technologicznych polichromii i dekoracji pozłotniczej.
2. Usunięcie zabrudzeń i wtórnych nawarstwień i interwencji .
3. Konsolidacja warstw technologicznych .
4. Założenie kitów.
5. Opracowanie estetyczne powierzchni lica i odwrocja , partie polichromii barwnych i dekoracji pozłotniczych.

6. Założenie warstwy izolującej .
7. Rekonstrukcja dekoracji pozłotniczej w technice historycznej.
8. Wykonanie scalenia kolorystycznego warstw barwnych
9. Założenie w partiach polichromii warstwy zabezpieczającej.

Wykaz materiałów konserwatorskich proponowanych do użycia w procesie konserwacji.

Materiały konserwatorskie stosowane w procesie konserwacji rzeźby tożsame z propozycją przedstawioną do konserwacji struktury architektonicznej ołtarza i obrazu olejnego.

OBRAZ

Obraz olejny na płótnie

STAN ZACHOWANIA

Podobrazie odkształcone, lekko sfalowane. Warstwy technologiczne malowidła lokalnie spękane, odspojone odkształcone. Liczne drobne ubytki warstw malarskich na całej powierzchni. Odbarwione stare retusze .Warstwy technologiczne lokalnie rozwarstwione. Lico mechanicznie zarysowane ,przetarte. Wartości artystyczno-estetyczne zniekształcone poprzez rozłożone odbarwione warstwy werniksów oraz lokalne wyblyszczenia zmatowienia. Widoczne drobne odbarwione retusze oraz zanieczyszczenia organiczne. Lica pokryte warstwą kurzu i drobnymi zanieczyszczeniami organicznymi. Obraz wymagają podjęcia prac konserwatorskich, procesy niszczące zachodzące w obiekcie mają tendencje do zwiększania powierzchni występowania .

CEL ORAZ ZAŁOŻENIA PRAC KONSERWATORSKICH

Powstrzymanie procesu destrukcji zabytkowej materii dzieła .

Przywrócenie parametrów technicznych obiektu. Wymiana lub adaptacja istniejących krosien

Malarskich, Dopuszcza się wykonanie dublażu

Przywrócenie walorów estetycznych i artystycznych obiektu.

Trwałe zabezpieczenie obiektu przed procesami destrukcji.

WSTEPNY PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

10. Zabezpieczenie lokalne lica malowidła.
11. Konsolidacja lokalna warstw technologicznych malowidła od odwrocia i lica
12. Zespolecie płótna malowidła z podłożem.
13. Usunięcie zabrudzeń i wtórnych nawarstwień i interwencji z lica obrazu.
14. Założenie kitów.
15. Konsolidacja warstw technologicznych malowidła .
16. Wyprostowanie powierzchni malowideł
17. Opracowanie estetyczne powierzchni lica i odwrocia malowidła.
18. Założenie werniksu izolującego.
19. Wykonanie scalenia kolorystycznego warstw barwnych.
20. Założenie werniksu końcowego.

Wykaz materiałów konserwatorskich proponowanych do użycia w procesie konserwacji.

DEZYNFEKCJA:

1% LECHENICIDA

PREVENTOL R-80

BENZYNA EKSTRAKCYJNA.

ACETON.

DENATURAT.

TERPENTYNA

ARALDIT ŻYWICA EPOKSYDOWA DWUSKŁADNIKOWA

KLEJ SZYBKOWIAŻĄCY CIBA – GEIGY Manufactured in Switzerland 927536

VULPEX niejonowe mydło ,koncentrat KREMER POLSKA 7805.

CONTRAD 2000 preparat do czyszczenia - koncentrat atest PZH nr 7/B –335/97

ARTE.

ANACROSINA mydło konserwatorskie producent FERRARIO ITALIA

Ślina syntetyczna producent BRESCIANI s.r.l.

Pretepon

KIT ITALSTUCCO STUCCO BIANCO PER LEGNO E MURI MILANO,

ATRE

KIT WOSKOWY barwiony w masie.

GRUNT KREDOWO-KLEJOWY własnej produkcji na bazie 6% kleju glutynowego.

Grunt akrylowy white acrylic primer 765 LASCAUX PRIMER

XYLAMON U103 firmy SOLVAY –DESOWAG MATERIACHUTZ GmbH

KLEJ GLUTYNOWY- KLEJ STOLARSKI.

PONAL szybko wiążący klej firmy HENKEL

PATTEX szybko wiążący klej firmy HENKEL

SCANSOL firmy SCANDIA COSMETICS sa.

PARALOID B72 W TOLUENIE -acetonie 5% i 8%

ARALOID B82 W TOLUENIE -acetonie 5% i 8%

GRUNT KREDOWO-KLEJOWY własnej produkcji na bazie 8% kleju glutynowego.

Preparat woskowy w płynie do drewna firmy MEZZA GUALTIERO Franz Ferero 13059 TRAVERO/VC.

KIT DO DREWNA ROZPUSZCZALNY W ACETONIE –SYNTILOR- generalny dystrybutor INCO VERITAS ZAKŁAD CHEMI BUDOWLANEJ WAWA 03-233 Faradaya1 022 811 27 08; FAX 811 27 09

Szpachla akrylowa do drewna WOODFIX producent TECHNICOLL

Kit do drewna FINAKRYL firma DOMOS www.domos.gdy.pl

Wykończeniowa masa szpachlowa ACRYL- PUTZ FINISZ

FARBA OLEJNA firmy BECKERS Baza B 101 S RAL barwiona barwnikami MIXOL

FARBA AKRYLOWA AOUA LACKFARG – ALCO BECKERS ZB –DĘBICA

FARBA AKRYLOWA- FLUGGER

FARBA OLEJNA WINDSOR -NEWTON

PULMENT Lefranc & Bougeos

MIXTION Lefranc & Bougeos

ZŁOTO W PŁATKACH 23 KARAT

SREBRO W PŁATKACH

Przedstawione materiały będą użyte alternatywnie w zależności od przebiegu prac konserwatorskich.

Użyte materiały do prac konserwatorskich będą funkcją zaakceptowanej koncepcji prac konserwatorskich i stanu zachowania obiektu. Dobór materiałów zostanie dokonany po wykonaniu prób - z materiałów stosowanych i sprawdzonych-, według norm i zasad stosowanych w konserwacji. Wybrane materiały będą odporne na działanie czynników zewnętrznych, trwałe, odwracalne i nie będą zmieniały optycznie dzieła sztuki. Wszystkie materiały konserwatorskie muszą posiadać odpowiednie atesty i dopuszczenia PL i UE.

Spękania z przemieszczeniem konstrukcji architektonicznej ołtarza.

Spękania z przemieszczeniem konstrukcji architektonicznej ołtarza.

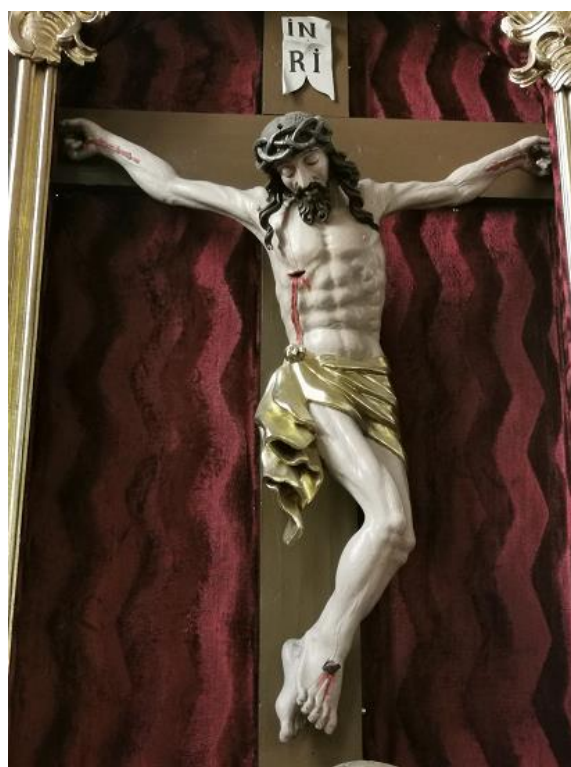

Spękania konstrukcji architektonicznej ołtarza

Spękania konstrukcji architektonicznej ołtarza

KOŚCIÓŁ P.W. NAWIEDZENIA N.M.P. W SEROCZYŃNIE UL. MIŃSKA 4 SEROCZYN SIEDLECKI 08 -116
OŁTARZ BOCZNY LEWY

Rzeźba ukrzyżowanego.

Obraz św. Ignacego Loyoli.

KOŚCIÓŁ P.W. NAWIEDZENIA N.M.P. W SEROCZYNIĘ UL. MIŃSKA 4 SEROCZYN SIEDLECKI 08 -116

OŁTARZ BOCZNY LEWY

